

7.2.1990

vokno

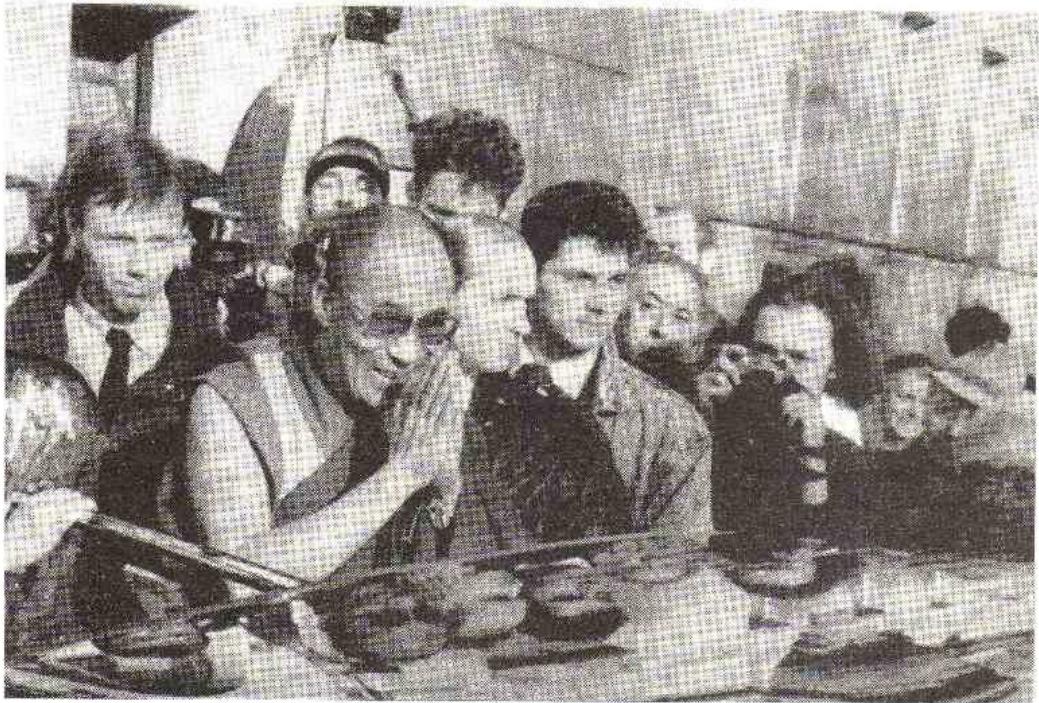
Bolzanova 7
110 00 PRAHA 1
tel: 22 47 53

6

dalajlama

ORBIS 1968

ZBYNĚK FIŠER

Dne 3. a 5. února se sesla Jego Svatost dalajlama se zástupci Československé buddhistické společnosti. Při prvním setkání se jednalo o krátký rozhovor, v němž dalajlama slíbil poslat do Československa své zakázky, aby v průběhu dlouhodobého pobytu hlboučky seznámili členy buddhistické společnosti s učením Dharma. Zaroven přislíbil veskerou pomoc při získávání buddhistické literatury v originalech i překladech.

Mezi členy buddhistické společnosti byl přitomen setkání i Egon Bondy, kteremu při této příležitosti dalajlama podepsal jeho studii "Buddha". Egon Bondy předpokládá, že bude moci na některé z našich universit učit od podzimního semestru přednášet východní filosofii.

Při druhé schůzce pronesl dalajlama k přítomným kratší prednášku o principech Učení.

Všichni, kdo se s dalajlamou setkali, se shodují v tom, že se jedná o vzácnou spiritualní osobnost, která vzbuzuje úctu, přestože se ke každemu chova veselé a přátelsky. Jeho charisma totik kontrastuje s letitou tváří čínských vůdců, provadějících od roku 1949, kdy Tibet napadli, systematickou genocidu tibetského narodu.

Na pozvání buddhistické společnosti reagoval dalajlama slibem, že u příležitosti své navštěvy u polských a maďarských buddhistů navštíví opět i Československo.

B U D D H A

č. 16

vokno

OBSAH VOKNA Č.16:

FEJETON:

J.Tichý Jak jsem se nestal hrdinou

INTERVIEW:

F.F. Byl teraz tu Bondy (říjen 1989)

P.Pecháček

Festival "Evropa proti proudu"

Test Department

Industriální rock

23 Skidoo

Exkurze po pražské indusní

Lydia Lunch

K Šebek (J.Motyka, Přezniček)

V.Hadwiger

D.Kiš

V.Karlík (E.Bondy)

Pokus o kunsthistorický text

(J.Tichý)

T.Kantor (J.Jůna)

G.Snyder

Příjd kralovství lvů ... (P.Bluemfeld)

Federace zelených - Polsko

Podněty "Ekologické skupiny"

S.Gablik - Byrokratizace (smrt avantgardního umění)

T.Roszak - Politika osobitosti (dědictví kontrakultury)

K.M.Heideggerova filosofie a svět 20. století

Kdyby se křesťanství ... (Z.Bálek)

J.Zemanová (rozhovor, poesie)

Z.Bálek - Cesta do nenávratna

Bilbo - Cirkusezona '83

Stas - Souvislosti

T.Jastrun (poesie)

OILASY:

LITERÁRNÍ PŘÍLOHA:

KRÁTKÉ ZPRÁVY:

ÚSTECKÉ ART FORUM

Dne 13.2.1990 se otevírá příznivcům hudby, literatury, výtvarného umění ... ústecká pobočka Art fóra. Přihlášky a bližší informace lze obdržet od 16.00 do 19.00 a následovně každý úterý ve stejnou dobu na adresě:

Žukovova 15

budova pošty 1.patro vlevo

Pisemný styk:

Art fórum

pošt.schránka 13

Ústí nad Labem - Střekov

400 03

DEMONSTRACE TRANSNACIONÁLNÍ RADIKÁLNÍ STRANY:

V pátek 2.února v 15.00 proběhla demonstrace TRS společně s Hnutím za zrovнопrávně homoseksuálů před budovou Kubánského velvyslanectví v Praze 6 proti zavedeným koncentračním tábory pro nemocné AIDS na Kubě.

Ve středu 7.února 1990 proběhla po celé Evropě koordinovaná demonstrace TRS proti věznění odpůrců vojenské služby a vězňů svědomí v Sovětském svazu. V Československu ta demonstreace začala ve 14.00 před ambasadou SSSR.

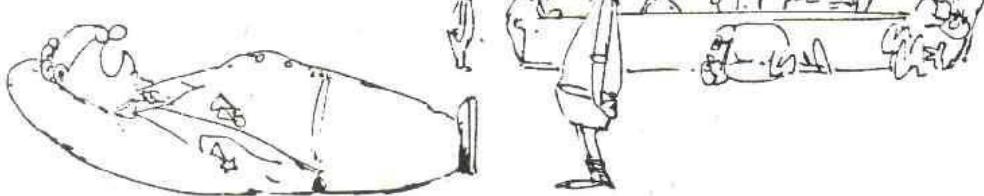
FUKKAVICA RECORDS (amatérská nahrávacia spoločnosť):

Nepružnosť slovenských hudobných vydavateľstiev nás inšpirovala k založeniu amatérskej nahrávacej spoločnosti Fukkavica Records, ktorej cieľom nie je obohatiť sa, ale obohatiť Vás kulturný rozhlás.

Poskytujeme bezplatné nahrávky trenčianskych alternatívnych skupín, ktoré sú opatrené pollačenými obalmi, niektoré aj lexiami. Nahrávky sú prevádzané čo v najlepšej možnej kvalite, ktorú súčasná doba umožňovala. Nahrávanie chvíli trvá, ale budeme sa snažiť Vaše objednávky čo najskôr vybaviť.

Bližšie informácie : Luboš DZURIK, Sovarmády 45/36, 911 01 Trenčín

OF

-- A říši si záčnu říkat SOUDRUHU TAK MĚ VZBUD! --

Padesátiny Jana Lopatky

Jan Lopatka, literární kritik, teoretik a editor se narodil 7. února 1940. Nejen díky datu narození je možné jeho osud snadno uvést do širších souvislostí. Lopatkova cesta je poměrně příznačná pro vývoj naší literární kritiky posledních třiceti let.

Jan Lopatka vstupuje do literárního dění počátkem šedesátých let. Paralelně s prací v rozhlasu publikuje v různých časopisech (Česká literatura, Rozhlasová práce, Literární noviny) z čehož nejvýznamnější je jeho činnost v časopisu *Tvář*, jehož byl po určitou dobu kmenovým autorem. *Tvář* patří k několika časopisům, které je možné i po letech číst jinak, než jako historickou záležitost. Pro celý literární život šedesátých let – a pro *Tvář* zvlášt – je charakteristická snaha po překlenutí hranic v literární kritice, který nastal v padesátých letech zmatením základních teoretických předpokladů. Kontinuita literární teorie existovala vlastně jen v práci lidí zatlačených do podzemí. Podstatná je i Lopatkova účast na sbornících *Podoby 1* (1967, Poznámky k dílu F.X. Šaldy) a *Podoby 2* (1969).

Na konci šedesátých let ještě stihl připravit k vydání výbor z rané poesie Egonu Bondyho a dílo Jana Hanče (ani jedno už nevyšlo). Příprava těchto edic je projevem Lopatkova zvýšeného zájmu o literaturu okraje, literaturu, které není přiznávána společenská závažnost a která o to zpravidla ani neusiluje.

Po sedmdesátém roce pracuje jako technik (do podpisu Charty 77), jako umyvač nádobí, noční hlídka atp. V době, kdy literární kritika je znova nahrazena jen simulací literárního života publikuje v zahraničí a v samizdatu. Ve sborníku *Pohledy 1* je publikována jeho statí *Mimořádný zájem o poesii*, ve které se věnuje textové stránce českého hudebního undergroundu. Jeho práce jsou shrnuty do knih *Předpoklady tvorby*, *Ptaji se, já se kroutím, jak můžu, ale nakonec stejně vypovidám* (1978), *Šifra* (1983) a *Radiojournal* v kožíšnickém věku (1984), které vyšly v edici *Expedice*, se kterou od poloviny sedmdesátých let spolupracuje a pro kterou připravil

podstatnou řadu titulů.

V osmdesátých letech se stává hlavním redaktorem Kritického sborníku, jediné samizdatové revue zabývající se výhradně literární kritikou a teorií. V této práci pokračuje i v nových podmínkách.

V současné době se literární kritika ocítá v situaci velmi podobné té, v jaké byla generace šedesátých let. Díky Janu Lopatkovi za to, že jeho práce patří k těm, na které je možné po letech naprostě absence kritiky navázat.

(pozn.red.: Tak vám, pane Lopatk-A, přejeme všechno nejlepší)

**GARÁŽ ?
NA TU MÁŠ !!
Junior klub
Chmelnice Praha
1.2.1990 19,30**

Nebýt prvního hosta večera, příbramské kapely FRANTA MAST, považoval bych večer strávený Na Chmelnicí za naprostě zbytečnou ztrátu času. Postaral se o to zpěvák skupiny GARÁZ a idol nezletilých dívek – Tony Ducháček. Když se při první písničce drápal na pódiu a každému bylo jasné, že je ožrat jako bomba, říkal jsem si "to se stane", protože k Tonymu pivo patří a na každém koncertě ho upije. Ale tentokrát to krapátek

přehnal. Zpíval tak potichu, že ho prakticky vůbec nebylo slyšet, a když jsem něco zaslechl, bylo to huhňavé nic. Jeho hlas nebyl nikdy čistý, to už patřilo k půvabům Garáže, ale aspoň ho bylo slyšet. Mezi skladbami se střídavě pokoušel udržet rovnováhu a pronášet své nátky do publika. V tom mu naštěstí v pravý čas zabraňovala kapela, která začala hrát další kus. Teprve po plastikovských Podvídkačkách se trochu probral a finále zachránil staršími skladbami; na úplný závěr "Voči, voči". Dost lidí odcházel ze sálu a mně připadalo, jako by těch koncertů nebylo už na Ducháčka v poslední době moc. Ale ze všeho nejvíce mě vyděsila nesoudnosť Tonyho fanynek, které by se asi pod pódiem svíjeli, i kdyby Ducháček přesedál na dechárnu. A to se myslím Tony ani nesvíkal; nebyl schopen. Inu, patří to k jeho image, ale zakládat si jenom na ní a na vlnkých očích jeho dorostenek je přece jen trošku málo.

Naopak naprosto svěží vystoupil FRANTA MAST (basa, bicí, kytara, saxofon + zpěv). Na kapele je sice vidět, že by jí prospělo více koncertů po Praze, ale v téhle době to konkrétně pro ní nebude nic neuskutečnitelného. Muzikantsky zvládl vystoupení dobře a projevilo se hlavně v písničkách "Timur a jeho parta" a "Přímá

úměrnost", i když v té druhé by častější saxofon pomohl vytvořit hutnější zvuk. To jsou ale připomínky, které by už dobrou kapelu pouze doladily. Jestli nevěříte, přijďte 31. března na Chmelnici, kde si FRANTA MAST zahraje (doufám ve stejně formě) s punkovou kapelou EE.

Stěpán Kot

bez paměti by se žilo lépe...

Rubín, 2. únor, pořad z rané poesie Egona Bondyho, recituje Radim Vašinka, člen divadla Orfeus, které Bondyho poesii uvádělo už v šedesátých letech. V jeho podání se stává jaksi lidovější, ztrácí se kontrast mezi poesii a ostatními složkami autorovy osobnosti. Bondy sedí v publiku, je veselý a pozoruje reakce publika, když vidí, že se smějí také. Řehta se ještě více. Pro dokreslení dobové atmosféry je podium vyzdobeno portrétem generalissima a barevným agitačním plakátem, básně jsou prokládány písňemi padělých let (texty Pavel Kohout, Josef Kainar a další), nebo dobovou poesii (pozdní Nezval).

První část představení je sestavena ze sbírek Dagmara

aneb nademocionalita, Für Bondy's überkante gelibtet a Velká kniha – poetické veršové hříčky, krátké absurdní legendy, ideologické hádanky, vesměs verše přímo nebo vzdáleněji reagující na naivně zideologizovanou atmosféru doby; poesie zpočátku výrazně pojmenovaná surrealisticou a dadaistickou poetikou (Bondy tehdy patřil k okruhu Teigovy surrealisticke skupiny). Ve druhé části se poesie stává úspornější, součástí programu jsou i texty, které se v sedmdesátých letech staly populární v podání PPofU nebo Jima Čerta. Závěr patří básním ze sbírky Totální realismus. Smích v publiku ustává. Bondy tuto etapu komentuje zpravidla tak, že mu surrealistická poetika už nepřipadala adekvátní společenské realitě. Každopádně básně z této sbírky jsou příkladem poesie, která dosahuje hluboké pravdivosti bez pomocí jakékoli metaforičnosti (tedy naprostý opak poesie surrealismu).

Vašinka v úvodu k pořadu říká: "Kdo nezažil ta léta, nepochopí". Určitá část této Bondyho poesie je skutečně působivá jen v souvislosti s dobou, ve které vznikla. Co tento kontext rozhodně překračuje je postoj, ze kterého je psána, postoj výsměchu a vnitřní nezávislosti vůči ideologiím a agitačním heslům. Ten je dnes stejně aktuální, jako před čtyřiceti lety.

(Z představení jsem se vracej přes Újezd. Mohutné a ohavné panely, které donedávna obsahovaly agitaci komunistickou, nejsou osiřelé. Je na nich velký nápis "Svobodné volby 1990".)

fejeton

KARBANÁTEK PRO ZAPPU

Hned v úvodu bych chtěl předeslat: Žákate svoboda, jo? ale 21.1.1990 v hotelu Kriváň, nel Neboť již léta chodím do kriváně na pivo, absolutně pravidelně, každý večír úderem deváté sedím ve výčepu a pij svou orosenou. Zmíněného dne večer jsem ale místo ve výčepu seděl na kapotě zaparkovaného auta, kam mě posadil rozvášněný dav, aniž by si toho všiml. Stalo se tak asi hodinu poté, co jsem začal zcela marně usilovat o vstup do výčepu. Vchod byl zavřený, jak to znám jedině o pulnoci, stál u něj dva maníci a chtěli na mně pozvánku.

"Co je to za novotu?", povídám jim, "pozvánku, abych mohl jít na pivo? Io jsem teda ještě neslyšel!"

"Ted po revoluci je možný všechno, vole!", řekl jeden, co mu chyběly zuby, a zabouchl mi již po několikáté dveře před nosem. Že prej čekaj na nějakou Zappu, ale co je mi, kruci, po tom, já chci svoje pivo a na Zappu se mužu vysrat! No nicméně jsem tomu všemu ale moc nerozuměl, a když jsem se dostal konečně dovnitř, pomocí svého přítele topiče, který mě tam vnesl v prázdné popelnici, přestal jsem tomu už rozumět úplně.

Co to mělo znamenat nevím, ale takhle narvanou Kriváň jsem ještě neviděl, a že tam chodím už pěkně dlouho a zažil jsem tam lecos. Ale ted? Tak řebla do kavárny, kam jsem nikdy nechodil, až řekl, protože tam bylo volno, tak tam jsem najednou nemohl, ani mně nikdo neřekl proč. "Zeptej se magora", řekl mi a odstrčil mě, ale já znám magoru tolík, skoro samý, že jsem hněd v tu chvíli nevěděl kterýho, a když jsem se zeptal, tak na mě civěl jak na vola a odstrčil mě znova. Šel jsem teda na záchod, kam se ještě smělo a tam mi řekl jeden, co se tam zrovna poříkaloval, že v té kavárně je všechno připravený pro tu Zappu, která má přijít a kterou všichni tak nedočkavě čekají. To mě ale podržel, takovýho žrádla a chlastu pro jednu jedinou Zappu, karbanátky, tlačenka, saláty a já nevím...co ještě, protože jsem to ani neviděl, a tak teda ten jeden na tom záchodě mohl taky kecal. Prý i iniciály na skleničkách s vímem, ale je to docela dobré možné.

Ze záchodu jsem šel hněd za roh, kde byla hudba a kam se smělo také. Teda hudba: je malér, že člověk až do ledka nic takového neslyšel, takže vlastně ani nevím, jestli je to dobré anebo na hovno. Ale každopádně měl být ten rámus v nějaké větší místnosti, abych vůbec slyšel, co hrájí. Ta místnost byla pro tu hudbu šíleně malá. Všecko bylo najednou nějak menší a rámus byl strašnej. Nevím proč, když to bylo jenom na pozvánky, tak proč jich tedy rozdali víc, než se vešlo lidí. Pomalu jsem už nemohl ani jít, kam jsem chtěl, musel jsem jít, kam šli ostatní, a to pro mě není žádná svoboda. Stál jsem ve skupině lidí v místnosti, kde hrála hudba a nevěřil svým očím. Kdo tu místnost vymaloval? Červenomodrobílé peklo. Nic víc československého jsem v životě neviděl a bylo štěstí, že jsem ještě nebyl tak opilý, jinak bych se z loho určitě zbláznil, zvlášť z té levé strany. Čuměl jsem na to jako blázen a kdyby tam hrály varhany a bylo trochu šero, tak bych si připadal jako v kostele.

A najednou ta spousta lidí, co jsem mezi nimi stál, se rozhodla, že půjde jinam, a já jsem polohluchý, chtě nechtě, musel s nima. Vlekli mě do výčepu, kde to znám, a kam jsem se teda těšil. No ale vzalo mě to stejně pořádně: pivo zadarmo, karbanátky zadarmo, tlačenka zadarmo a já nevím, co ještě, všechno zadarmo. A nikdo jiný z toho šokován nebyl, akorát já. Všichni jedli a pili, jako kdyby si to sami platiли.

Ale nestačil jsem ani dopít pivo a ta skupina lidí, se kterou jsem se nedobrovolně pohyboval se se mnou hla zase jinam. Slyšel jsem, jak křičí: "Zappa je tady", a hnali se do kavárny, kam já nechodím a kam se doteď nesmělo a kam jsem se takhle nakonec dostal. A tam jsem ho uviděl. Nebyla to ta Zappa, ale ten Zappa, a podle lidí, co tam na něj čekali, bych očekával nějakého šíleného, ale byl to docele normální čápek v obliku a kravatě a civěl na to všechno jako vejr, stejně jako já. Snad asi poprvé v životě viděl takovýhle lidí a byl z nich úplně vedle. Víděl jsem ho ale jen chvíliku, pak mě převálcovalo několik frajerů s videokamerama a několik desítek machrů s fotákama, kteří se přes nás všechny vrhli na toho chlápka Zappa, a vlastně ani nevím, jestli to přežil, jak šílený stádo, ale to já znám, jak má někdo foták v ruce, tak se chová, jako kdyby měl v ruce ostře nabité zbraň, jsou to blázni, kvůli nějaký blbý fotce by zabili sebe i jiný a třeba i svobodu. Je fakt, že do té doby, než Zappa přišel byla atmosféra velice přátelská, ale myslím si, že to nebyl on, kdo to šílenství zavinil, ale ty debilové, co se vždycky cpou do poptádi, a přitom s tím vším vůbec nic společného a z kterých polovina vypadá, jako fízlové. Připadalo mi, že ti lidí, co tam byli, tak nějak k sobě vlastně patřili, a ti, co k nim nepatřili a byli tam také, se mezi nimi nějak zírali, ale jen do té doby, než přišel ten Zappa, pak zaútočili a možná i tak toho Zappa zabili, protože nějaké rozružené a nakrátko ostříhané chlápeček, asi někdo, koho nedávno pustili z krimu, tam lital jako splašené a mlátil bezbranný lidí, jestli po nich něco chtěl, to nevím, protože sipal jako dodělávající astmatik, asi měl vztek, že zabili toho Zappa, ale já si myslím, že jestli ho někdo opravdu zahubil, tak to byl on sám, takže to vlastně byla sebevražda, třeba tím, že přišel tak pozdě a že lidí byli na něj už tak šíleně nadřeni, že nevěděli, jak by ho jinak uctili; já například, když řeknu, že někam přijdu v osm, tak vyrazím v sedm a v devět jsem tam...

Takže já jsem nakonec to svoje pivo dostal a dostal jsem možná i víc, ale dostali ti lidí, co tam byli, svého Zappa?

Zlufák